

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **Š. Ch.,** zastoupen JUDr. Tomášem Machem, LL.M, Ph.D., advokátem se sídlem Masarykova 82, Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2010, čj. KUJI 59304/2010; sp. zn. OOSČ 4312/2010 OOSC/130/IP/2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2011, čj. 57 A 63/2010 - 81,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2011, čj. 57 A 63/2010 - 81, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Žalobce byl rozhodnutím Magistrátu města Jihlavy, odboru dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 21. 5. 2010 uznán vinným ze spáchání dvou přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Dne 29. 4. 2012 v 22:54 hod v obci Nový Hubenov jako řidič motorového vozidla Iveco jel rychlostí 88 km/hod. Překročil tak nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci o 35 km/hod (po odečtení tolerance 3 km/hod). Tím porušil § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, v platném znění (dále jen „zákon o silničním provozu“), a dopustil se tak přestupku dle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění. Současně řídil vozidlo, přestože v té době nebyl držitelem

řidičského oprávnění. Tím porušil § 3 odst. 3 zákona o silničním provozu a dopustil se tak přestupku dle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o přestupcích. Za uvedené přestupky mu byla uložena pokuta ve výši 27 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 14 měsíců.

[2] Žalovaný odvolání žalobce zamítl v záhlaví označeným rozhodnutím. Žalobce toto rozhodnutí napadl žalobou u krajského soudu. Krajský soud rozhodnutí žalovaného rozsudkem ze dne 31. 1. 2011, čj. 57 A 63/2010 - 37, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud tento rozsudek zrušil rozsudkem ze dne 14. 7. 2011, čj. 1 As 60/2011 - 64, a to na základě kasační stížnosti žalovaného. Svým rozhodnutím přitom krajský soud zavázal, aby v dalším řízení vycházel ze stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

[3] V dalším řízení krajský soud žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozsudku konstatoval, že žalovaný byl vázán záznamy v registru řidičů. Ty provedl jiný správní orgán a žalovaný neměl pravomoc je jakkoliv rozporovat či pochybovat o jejich zákonnosti a správnosti (presumpce správnosti provedených záznamů). V době, kdy byl žalobce kontrolován policií (29. 4. 2010), měl v evidenční kartě v registru řidičů zaznamenáno 12 bodů. Oznámení o dosažení 12 bodů žalobci doručoval Městský úřad Blatná, nikoliv tedy správní orgán I. stupně, ani žalovaný. Krajský soud stěžovatele poučil, že pokud by v budoucnu bylo prokázáno, že oznámení o dosažení 12 bodů nebylo žalobci doručeno zákonným způsobem, „*což* [krajský] *soud neví a rozhodně nevěděl žalovaný ke dni 26. 7. 2010, bylo by to třeba řešit v řízení o námitkách*“. Žalovaný však dle názoru krajského soudu tuto otázku nebyl oprávněn přezkoumávat v přestupkovém řízení. Současně soud konstatoval, že o zákonnosti doručování nebylo v době vydání rozhodnutí žalovaného pochyb. K novým skutečnostem, které nastaly po datu vydání rozhodnutí žalovaného, či k novým důkazům, již nemohl žalovaný při vydání svého rozhodnutí přihlížet. Pokud by však takovéto skutečnosti vyšly najevo, mohl žalobce navrhnout obnovu řízení podle § 100 správního řádu.

II.
Stručné shrnutí argumentů obsažených v kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Součástí kasační stížnosti byl také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Tomuto návrhu zdejší soud nevyhověl (viz usnesení ze dne 23. 2. 2012, čj. 1 As 17/2012 - 30).

[5] V kasační stížnosti stěžovatel především namítá, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu a nevypořádal se se všemi v žalobě vznesenými námitkami. Stěžovatel je přesvědčen, že byl neoprávněně sankcionován za přestupek podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o přestupcích, ve znění účinném do 31. 7. 2011 (znění rozhodné pro posuzovanou věc). Tohoto přestupku se nedopustil, neboť nevěděl, že dosáhl hranici 12 bodů v registru řidičů, a že tedy pozbyl řidičské oprávnění. Tvrdí, že o spáchání tohoto přestupku ani vědět nemohl, a to proto, že mu nebylo doručeno oznámení o dosažení hranice 12 bodů v registru řidičů. Vycházel také z výpisu

bodového hodnocení ze dne 22. 9. 2008, ve kterém byl aktuální stav bodového hodnocení devět bodů. Dosažení 12 bodů mu příslušný správní orgán (Městský úřad Blatná) sdělil oznámením, které mu bylo doručeno fikcí, aniž by k tomu však dle stěžovatele byly splněny podmínky. Správní orgán I. stupně, resp. žalovaný, postupoval nesprávně, pokud tuto skutečnost nepostavil najisto a neprovedl k tomu potřebné dokazování tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Rozhodné okolnosti svědčící v prospěch i v neprospěch obviněného z přestupku má přitom správní orgán povinnost zjišťovat i bez návrhu.

[6] Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že žalovaný nemohl přezkoumávat otázku doručení oznámení o dosažení hranice 12 bodů v registru řidičů v rámci řízení o přestupku. Řádné doručení tohoto oznámení je totiž nezbytným předpokladem pro pozbytí řidičského oprávnění, přičemž odkazuje na poslední větu § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu. Teprve pozbytí řidičského oprávnění je potom předpokladem pro porušení § 3 odst. 3 zákona o silničním provozu. Z tohoto důvodu tak dle názoru stěžovatele nikdy nemohlo dojít ke splnění podmínky pozbytí řidičského oprávnění, tj. naplnění přestupkového jednání podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o přestupcích, ze kterého byl stěžovatel obviněn a za které byl také sankcionován.

[7] Stěžovatel si je sice vědom, že žalovaný nemohl v době vydání svého rozhodnutí přezkoumávat postup evidenčního správního orgánu. Nicméně v rámci dokazování ohledně naplnění podmínek spáchání tohoto přestupku bylo jeho povinností se zabývat otázkou řádného doručení oznámení o dosažení 12 bodové hranice, což však žalovaný neučinil. Krajský soud se v novém rozsudku opomenul touto otázkou vypořádat. V této části je tak dle názoru stěžovatele rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost.

[8] S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhuje, aby zdejší soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti ani na výzvu soudu nevyjádřil.

III.
Právní názor Nejvyššího správního soudu

[10] Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti, a to v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); zabýval se přitom vadou, kterou se musí zabývat i bez návrhu.

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Stěžovatel nezpochybňuje, že se dopustil přestupku spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci. Od začátku však brojí proti rozhodnutí žalovaného v té části, ve které byl uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o přestupcích, ve znění účinném do 31. 7. 2011. Tohoto přestupku se dopustí ten, kdo řídí motorové vozidlo a není držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského

oprávnění. K naplnění skutkové podstaty uvedeného přestupku je však současně potřeba zavinění, a to alespoň ve formě nedbalosti (§ 3 zákona o přestupcích; subjektivní stránka přestupku). Tato skutečnost však nebyla dle stěžovatele v řízení před správním orgánem I. stupně, resp. žalovaným, vůbec prokázána. Dle stěžovatele nebylo ani prokázáno, že došlo k pozbytí řidičského průkazu způsobem předvídaným v § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu. Krajskému soudu stěžovatel vyčítá, že se s touto otázkou nevypořádal, a to i přesto, že ho k tomu zdejší soud zavázal svým zrušujícím rozsudkem.

[13] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] stěžovatel tedy spatřuje v tom, že se krajský soud nevypořádal se všemi námitkami v žalobě poté, co byl rozsudek krajského soudu zrušen rozhodnutím zdejšího soudu. K tomu zdejší soud uvádí následující. Posouzením přezkoumatelnosti rozhodnutí krajských soudů se zdejší soud v minulosti zabýval již mnohokrát. V rozsudku ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS (všechna zde uvedená rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz), přitom dovodil, že „[n]*ení-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá.*“

[14] Nejvyšší správní soud v soudním spisu krajského soudu ověřil, že stěžovatel námitku nezákonného doručení oznámení o dosažení hranice 12 bodů v registru řidičů a námitku neexistence zavinění ve vztahu k řízení bez řidičského oprávnění skutečně uplatnil již v žalobě. Krajský soud v novém rozsudku k této otázce pouze konstatoval, že o zákonném postupu při doručování oznámení o dosažení 12 bodů nebylo v době vydání rozhodnutí žalovaného žádných pochybností, aniž by toto své tvrzení blíže zdůvodnil. Z napadaného rozsudku není jasné, ze kterých skutečností, založených ve spisu, při této úvaze vycházel a nevyplývá z něj ani důvod, pro který argumentaci stěžovatele o nezákonném doručení odmítl. Napadený rozsudek je sice velmi dlouhý, z naprosté většiny však jen opakuje provedené důkazy a odůvodnění předchozího zrušovacího rozsudku Nejvyššího správního soudu v této věci. Vlastní právní argumentace krajského soudu se skrývá jen na části strany 7 a ve dvou krátkých odstavcích na straně 8. Tím krajský soud porušil nejen požadavek přesvědčivosti rozsudku ve vztahu ke svým adresátům, ale rovněž zákaz opisování skutkových přednesů a provedených důkazů, jak jej stanoví § 157 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.

[15] Krajský soud správně ve svém rozsudku rozlišuje mezi řízením o přestupku a řízením o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů. Je také nepochybně pravdou, že správní orgán nemůže přezkoumávat správnost a zákonnost aktů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné a zákonné, a to až do okamžiku, kdy byly zákonem stanoveným způsobem příslušným orgánem veřejné moci zrušeny (viz rozsudek ze dne 6. 8. 2009, čj. 9 As 96/2008 – 44, dále též rozsudek ze dne 24. 8. 2010, čj. 5 As 39/2010 - 76, či rozsudek ze dne 13. 10. 2010, čj. 1 As 16/2010 – 105). Avšak pro posouzení otázky, zda se řidič dopustil přestupku řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění, je třeba ověřit, zda byly splněny znaky

skutkové podstaty uvedené v § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o přestupcích ve spojení s § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, a to včetně otázky zavinění.

[16] Pokud se krajský soud s těmito komplexními otázkami vypořádal pouze v rozsahu jedné věty, aniž by uvedl, na základě čeho založil své tvrzení, zjevně pochybil. Otázka zavinění přece, již jen z tohoto pojmu samotného, bude nutně odpovídat stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Argument krajského soudu, že otázka zavinění již překročila dobu vymezenou v § 75 odst. 1, je proto jen obtížně srozumitelný. Právě posouzení této otázky, která je základem žalobní i kasační argumentace stěžovatele, je v dané věci klíčové pro zjištění, zda byl uvedený přestupek skutečně spáchán.

[17] Nejvyšší správní soud proto dospěl k názoru, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Proto musel být zrušen a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení. Zdejší soud sám se tak nemohl zabývat námitkou zpochybňující naplnění subjektivní stránky přestupku. Bude tak moci učinit až poté, co se k obsahově shodnému žalobnímu bodu přezkoumatelným způsobem vyjádří krajský soud. Ten přitom přihlédne k relevantní judikatuře zdejšího soudu týkající se zavinění řidičů, mj. k rozsudku ze dne 13. 3. 2012, čj. 1 As 22/2012 - 54.

[18] Kasační námitka je tedy důvodná.

IV.
Závěr a náklady řízení

[19] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.).

[20] Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V novém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem posoudí všechny žalobní námitky stěžovatele, současně rozhodne i o nákladech tohoto řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. dubna 2012

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu